

Mediawise: EU KIDS Act pune platformele în prima linie a protecției copiilor, dar lasă educația media la poartă

Mediawise Society salută interesul Comisiei Europene de a răspunde la provocările pe care rețelele sociale, jocurile online și sistemele de inteligență artificială (AI) le pot pune copiilor. Meritul EU Kids Act este că mută accentul pe proiectarea sigură a platformelor (en. *safety by design*). Regulamentul mută o parte importantă din responsabilitatea pentru siguranța copiilor către furnizorii de servicii, nu o lasă doar în seama părinților și a copiilor. O face prin prevederi specifice care tratează platforma însăși ca spațiu de reglementat: sisteme de recomandare, notificări, redare automată (en. *infinite scrolling*), și alte mecanisme concepute să mențină utilizatorii conectați și care pot crește dependența emoțională.

Totuși, interdicțiile de vârstă, aplicate izolat, riscă să excludă copiii de la beneficii reale precum comunicarea, învățarea și participarea și să-i reorienteze în zone nereglementate ale internetului, mult mai expuse riscurilor. Ghidul „[Growing Up in a Connected World: A Family Guide for the Digital Age](#)”, lansat de UNESCO și CLEMI/Réseau Canopé recent, întărește critica noastră cu date concrete. În Australia, aproximativ 70% dintre copiii care aveau deja cont înainte de interdicția *under-16* continuau să-l folosească la șase luni de la intrarea în vigoare. Este exact scenariul pe care mizează Capitolul V al EU Kids Act: un sistem de verificare a vârstei atât de robust încât să facă interdicția eficientă. Dovada empirică arată însă că, oricât de sofisticat tehnic, verificarea de vârstă nu elimină accesul, doar îl mută în zone nereglementate.

Ceea ce face ca investiția în educație media de la cele mai mici vârste, și dialogul familial să fie complemente necesare, nu opționale. De asemenea, 72% dintre adolescenții americani au folosit deja aplicații cu asistență AI, adesea fără știrea părinților. În UK, utilizarea

AI generativă la adolescenți a crescut de la 37% la 77% într-un an. UNESCO spune explicit că AI „modelează copilăria în timp real” și această situație nu poate fi gestionată doar prin restricții de vârstă. Recunoașterea acestei stări de fapt legitimează includerea companionilor AI/chatbot-urilor în scopul EU Kids Act (art. 14), dar arată și cât de repede acest domeniu depășește logica interdicției pe rețele sociale pe criteriul de vârstă.

De asemenea, credem că interdicțiile de vârstă și reglementarea platformelor nu vor produce rezultate așteptate în lipsa unor prevederi clare care să susțină educația media și digitală la nivelul întregii populații unui stat membru, atât în rândul copiilor de la cele mai mici vârste, cât și al adulților care se ocupă de ei acasă, la școală sau la bibliotecă, de pildă.

EU Kids Act recunoaște educația media ca principiu director, iar articolul 33(1)(d) și recitalul 63 cer statelor membre măsuri care să asigure informarea adecvată și competențe digitale pentru minori în paralel cu interdicția de vârstă, pentru a-i pregăti pe aceștia pentru momentul autorizat de acces. Ne întrebăm însă cum vor putea minorii să-și dezvolte capacitatea de a înțelege riscurile online și strategii de reziliență la agresiune, fără să fie expuși la mediul online.

Atenționăm că, din perspectiva investiției în educație media, măsurile cerute statelor membre UE limitează intervenția educațională doar la obiective de protecție a copiilor în mediul online, fără să le includă în cadrul mai larg al obligației de educație media. Regulamentul lasă la latitudinea fiecărui stat membru UE să stabilească ce înseamnă informare adecvată și investiția în competențe digitale, fără criterii minime, fără indicatori, fără raportare standardizată. Iar finanțarea este tratată ca opțiune, nu ca obligație. Articolul 33 referitor la măsurile pe care statele membre trebuie să le pregătească pentru implementarea regulamentului la nivel național menționează că activitățile „pot fi susținute”.

Astfel, credem că EU Kids Act nu reușește să garanteze că statele membre UE vor lua măsuri care să construiască intervenția educațională pe politicile și recomandările existente în

domeniul educației media la nivel național sau european, sau să țină cont de contextul de formare al copiilor, nivelul de educație sau modul de interacțiune online.

„Absența prevederilor clare și explicite care să oblige statele membre UE să investească în educație media de la cele mai mici vârste nu este surprinzătoare”, este de părere Nicoleta Fotiade, președinta Mediawise Society și IAME.education, „având în vedere abordarea protecționistă, care transpare din lectura regulamentului. Minorul este, mai degrabă, recipientul vulnerabil, obiectul protecției și mai puțin actor în tot acest ecosistem”.

Din regulament se disting două straturi: stratul principal de protecție implicită (unde minorul este obiectul, nu subiectul) și un strat de *agency*, care se referă la capacitatea de a lua decizii și de a acționa a minorului (vezi art. 18 *Agency of the minor*). Doar că această capacitate de a acționa este restrânsă în interiorul cadrului definit de alții, fără participarea minorului, o componentă atât de importantă în educație media. De altfel, nu am identificat niciun mecanism de participare continuă a minorilor în guvernanta implementării EU Kids Act.

La fel, rolul părinților rămâne pasiv-consultativ sau tehnic-administrativ, în relație de supraveghere cu minorul, [pe care colegii de la ApTI o văd problematică](#), de altfel, în opinia lor publicată astăzi. Ceea ce observăm noi în plus este că documentul nu prevede componentă de formare pentru adulții implicați în creșterea și pregătirea copiilor. De exemplu, obiceiurile digitale ale părinților și dialogul intra-familial ar trebui tratate ca obiecte specifice de intervenție. Doar simpla informare a copilului despre riscurile online sau posibile probleme de sănătate mintală nu-l va ajuta să-și dezvolte strategii de reziliență în fața provocărilor online sau să înțeleagă că este nevoie de un anumit tip de disciplină a folosirii ecranelor.

Pentru a susține copiii pe termen lung, este nevoie de o abordare de tip *whole-of-society* în care autorități, școli, biblioteci, spații alternative de învățare, părinți și copii să fie co-interesați și implicați. Minorul ca actor, nu doar familia ca destinatar de control. Expunerea de motive recunoaște nevoia de "*shift... with parents and society as a whole*", dar această recunoaștere nu

este definită mai departe și nu se traduce în normă. [În analiza Mediawise](#) asupra proiectului de lege românesc „Educație media și digitală” (iunie 2026), am documentat acest tip de abordare și am făcut sugestii despre cum ar trebui să arate strategia națională pentru dezvoltarea competențelor media (și digitale) în rândul populației din România. Poți citi mai multe despre poziția Mediawise Society și a partenerilor săi aici.

Ca să conteze, educația media și digitală n-ar trebui să se facă din loc în loc, pe anumite tematici. Este nevoie de o abordare integrată, relevantă pentru interacțiunea copiilor cu media, în general, cu toate implicațiile sale. Este important ca utilizatorii să-și poată antrena gândirea critică pe termen lung, pe tot parcursul vieții. EU Kids Act susține că *„siguranța copiilor online este o provocare globală care necesită cooperare internațională”*. Suntem de acord. Însă, credem că siguranța copiilor online depinde, în același timp, de investiții serioase asumate prin programe naționale de educație media și digitală pentru toți utilizatorii, de la cele mai mici vârste, inclusiv pentru părinți.

Poziția Mediawise

Pentru a asigura siguranța reală a copiilor online, avem nevoie de EU Kids Act și de reglementarea platformelor, dar la fel de mult avem nevoie de educație media. Fără ea, intervenția este făcută pe jumătate. Recomandăm măsuri clare pentru investiția în educație media: criterii minime de implementare, mecanisme de conformitate, finanțare garantată și o componentă explicită pentru părinți. România are acum ocazia să participe activ la acest proces și să transforme transpunerea EU Kids Act într-o investiție reală în siguranța copiilor, nu doar într-un exercițiu de conformitate birocratică.

Mediawise Society rămâne disponibilă să contribuie cu expertiză la definirea măsurilor naționale de implementare a art. 33, prin experiența documentată a programelor sale de

educație media și digitală în rândul cadrelor didactice, copiilor și tinerilor, dar și al bibliotecarilor și altor grupuri interesate în promovarea educației media în România.

Citiți și [opinia Asociației pentru Tehnologie și Internet \(ApTI\)](#) despre cum EU Kids Act limitează drepturile și libertățile utilizatorilor și ce probleme generează prin infrastructura de supraveghere propusă.